

Türkiye: Toplumsal Cinsiyet Çeşitliliği bir insan hakkıdır!

Avrupa Akdeniz İnsan Hakları Ağı olarak Uluslararası Homofobi, Transfobi ve Bifobi Karşıtlığı Günü'nde (IDAHOT Günü) Türkiye'de ve Avrupa-Akdeniz bölgesinde hakları için mücadele eden örgütler ve LGBTQI+ aktivistleriyle dayanışma içinde olduğumuzu ilan ediyoruz.

2004 yılında kararlaştırılan Uluslararası Homofobi, Transfobi ve Bifobi Karşıtlığı Günü bugün 18. yılını kutlamaktadır. Ancak aradan geçen bunca yıla rağmen LGBTQI+ hakları Avrupa-Akdeniz bölgesinde hala ihlal edilmektedir.

Bu durumun çarpıcı bir örneği, LGBTQI+ topluluklarına sağlanan korumanın zaman içinde istikrarlı bir şekilde azaldığı Türkiye'dir. Örneğin ülkeleri LGBTİ eşitlik yasaları ve politikalarına göre değerlendiren [ILGA-Avrupa Gökkuşağı Endeksi'nde](#) Türkiye dört yıldır 49 ülke arasında 48. sırada yer almaktadır. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 2021'de Türkiye'yi Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nden (İstanbul Sözleşmesi'nden) tek taraflı olarak çekme kararının ardından, yaşanan bu erozyonun daha da derinleşeceği açıktır.

Cumhurbaşkanı Erdoğan iktidara geldiğinden beri sivil toplumun öncülük ettiği bir ilerleme politikası terk edilmiş, giderek tırmanan ve bilhassa LGBTQI+ topluluklarını hedef alan bir otoriterliğe doğru geçiş yapılmıştır. Siyasi liderler, hükümet mensupları ve hükümet yanlısı medya nefret söylemleri yayar olmuş, nihayetinde bunlar sosyal medyada ve gerçek hayattaki nefret söylemlerini körüklemiştir. Boğaziçi Üniversitesi'ndeki öğrenci protestolarına yönelik olarak 2021 yılında benimsenen yaklaşım neticesinde birçok protestocunun gözaltına alınması buna bir örnektir. Genellikle Haziran ayı civarında düzenlenen Onur Haftası etkinlikleri fiilen yasaklanmıştır ve düzenlenen birkaç kutlama da polis tarafından yoğun bir şekilde denetlenmekte ve polis şiddetine sahne olmaktadır.

Bu durumu dikkate alan Akdeniz Avrupa İnsan Hakları Ağı yaşanan gerilemeyi izlemek amacıyla bir [izleme aracını](#) faaliyete geçirme kararı almıştır. Bu vesileyle Avrupa Akdeniz İnsan Hakları Ağı olarak,

- LGBTQI+ örgütlerinin toplanma ve örgütlenme özgürlüğünün etkin bir şekilde kullanılmasının önündeki engellerin kaldırılması,
- Cinsel yönelim, cinsel kimlik ve ifade ve cinsel özellikler (SOGIESC) başlıklarının bir eşitlik eylem planına dahil edilmesi ve bu plana, uygulamadaki ilerlemeyi ölçen bir mekanizmanın eşlik etmesi,
- LGBTQI+ toplulukları için, özellikle Anayasa'da cinsel yönelim, cinsel kimlik ve cinsel özellikler başlıklarına açıkça atıfta bulunulan kapsamı geliştirilmiş bir yasal koruma sağlanması,

hedeflerine ulaşmak için Türkiye'deki LGBTIQ+ aktivistleriyle birlikte çalışmaya devam etmekte kararlı olduğumuzu vurgulamak isteriz.